

10. Закон України «Про вищу освіту» <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 10.08.2018).

11. Національна рамка кваліфікацій, затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF> (дата звернення: 10.08.2018).

12. <https://www.villanovau.com/resources/public-administration/corporate-social-responsibility-jobs/#.W2AY-dIzbIV> (дата звернення: 10.08.2018).

УДК: 338.984

Гладкова О.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

ФІНАНСОВА ЛОГІСТИКА В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ ПОТОКАМИ ПІДПРИЄМСТВА

АНОТАЦІЯ

В статті розглянута сутність фінансової логістики та обґрунтовано необхідність використання її методів та інструментів для управління фінансовими потоками суб'єкта підприємництва; визначені функціональні галузі фінансової логістики, до яких були віднесені «розрахункову» логістику, «фондову» логістику, фінансовий аутсорсинг, «кредитну» логістику, «банківську» логістику та логістику грошових запасів; узагальнені принципи фінансової логістики та обґрунтовано необхідність їх впровадження з метою підвищення ефективності бізнес-процесів та поліпшення якості діяльності функціональних підрозділів.

Ключові слова: суб'єкт господарювання, фінансові потоки, фінансова логістика, галузі фінансової логістики, принципи фінансової логістики

Вступ. Сучасні економічні умови ведення бізнесу свідчать про те, що управління фінансовими ресурсами та фінансовими потоками є ключовим завданням діяльності будь-якого суб'єкта підприємництва. Адже, саме при розподілі у часі фінансових надходжень і витрат необхідно враховувати величезну кількість чинників, одним з яких є те, що гроші сьогодні зовсім не тотожні грошам майбутнього. У зв'язку з цим, виникає потреба у використанні інструмента, який би дозволив працювати як з витратами, так і з надходженнями однотерміново. Таким інструментом виступає фінансовий потік. У свою чергу, забезпечити ефективне використання капіталу на основі координації оперативного управління фінансовими потоками дозволяє фінансова логістика.

Метою даної статті є визначення місця фінансової логістики в системі стратегічного та тактичного управління фінансовими потоками підприємства.

Виклад основного матеріалу. У вітчизняній та іноземній економічній літературі зустрічається безліч визначень поняття «фінансові потоки». У широкому сенсі під ними розуміються притоки і відтоки грошей в різні проміжки часу. У фінансовій логістиці в якості об'єкта управління виступає фінансовий потік, який визначається як рух грошових коштів, що циркулюють у логістичній системі, а також між нею і зовнішнім середовищем. Управління фінансовим потоком, з позиції інтегрованої логістичної системи, дозволяє використовувати принцип синергії. Він дозволяє за рахунок узгодженості дій у всіх взаємопов'язаних і взаємозалежних процесах виробництва та обігу домогтися більшого ефекту в цілому по структурі, ніж при поліпшенні функціонування окремих елементів. Застосування логістичних методів при управлінні фінансовими потоками дає можливість максимально збільшити доходи, при цьому застрахувати ризики, мінімізуючи втрати.

Однак, незважаючи на велику значимість, фінансова логістика є найменш вивченою галуззю економіки. Вважаємо, що це пов'язане в першу чергу з тим, що управління

фінансовими потоками вимагає високого професіоналізму і супроводжується значними ризиками для кожного підприємства [5].

Головна проблема, що виникає в процесі управління і оптимізації фінансових потоків, полягає у виборі напрямку руху логістичних потоків, що мають прямий і опосередкований вплив на фінансовий стан компанії. Управління фінансовими потоками та їх оптимізація відбувається за рахунок відповідності фінансового плану конкретній економічній ситуації, його оптимального коригування, а також за рахунок контролю логістичної системи підприємства. Якісне управління фінансовими потоками призводить до підвищення темпів економічного розвитку суб'єкта підприємництва, зниження його залежності від зовнішніх джерел формування фінансових ресурсів і, як наслідок цього, до приросту ринкової вартості компанії [1].

Досліджуючи сутність фінансової логістики слід зазначити, що фінансові потоки в логістичних системах - це поняття більш широке, ніж грошові потоки. Основна відмінність між ними полягає в тому, що останні застосовуються для формування резервів підприємства в той час, коли фінансові потоки виконують розподільну і контрольну функції, припускаючи спрямований рух фінансових ресурсів від джерел інвестування до споживача об'єкта інвестування з метою забезпечення розвитку компанії в ході фінансового та інвестиційного планування [5].

Виходячи з цього, фінансова логістика містить наступні функціональні області [1]:

1. «Розрахункову» логістику. Її змістом є механізм сек'юритизації потоків - організація фінансових потоків за допомогою класичних (вексель) і інноваційних фінансових інструментів (складське свідоцтво).

2. «Фондову» логістику (логістику оборотних коштів). Її завданням є організація фінансових потоків-ін'єкцій, які синхронізують матеріальні і фінансові потоки в логістичних ланцюгах. Такі потоки виникають при застосуванні авального, акцептного і вексельного кредитів, що дозволяють значно скоротити витрати на поповнення оборотних коштів.

3. Фінансовий аутсорсинг. Включає механізм управління логістичними витратами і операцію факторингу.

4. «Кредитну» логістику. Вона дозволяє оптимізувати матеріальні і фінансові потоки в режимах відстрочки і попередньої оплати товару.

5. «Банківську» логістику. На стику з промисловою логістикою вона дозволяє знайти баланс суперечливих інтересів банку і позичальника в складній макрологістичній системі «банк-підприємство».

6. Логістику грошових запасів. Вона спрямована на оптимізацію залишку грошових коштів фірми в тісному зв'язку з фінансуванням поточної, фінансової та інвестиційної діяльності.

Реалізація будь-якої області фінансової логістики базується на відповідних принципах. Узагальнивши найбільш вагомі існуючі точки зору на їх сутність, ключові принципи фінансової логістики можна звести до двох груп:

1. Загальні принципи фінансової логістики, до яких були віднесені: системність (передбачає забезпечення взаємопов'язаності управлінських рішень, що приймаються в процесі управління фінансовими потоками підприємства), гнучкість (передбачає стійкість фінансової логістики до впливу зовнішнього середовища та забезпечення можливості маневрування фінансовими ресурсами за рахунок наявності на підприємстві достатнього їх розміру у вигляді страхових резервів в процесі управління фінансовими потоками), комплексний характер формування управлінських рішень (передбачає, що фінансова логістика повинна розглядатися як комплексна функціональна система, яка забезпечує розробку взаємопов'язаних управлінських рішень, кожне з яких вносить свій вклад в забезпечення збалансованого розвитку підприємства на основі ефективного управління фінансовими потоками, структурою фінансових ресурсів та активів), принцип альтернативності в процесі управління фінансовими потоками (передбачає, що підготовка

будь-якого управлінського рішення в цій сфері повинна враховувати альтернативні можливості дій, що базуються на певній системі критеріїв, які визначають фінансову ідеологію, стратегію чи політику стосовно окремих аспектів діяльності підприємства) та принцип науковості (передбачає використання у фінансовій логістиці сучасних, новітніх та найбільш доцільних методичних підходів, наукове обґрунтування оптимальної структури фінансових потоків, відображення в них реальних процесів функціонування і розвитку підприємства, збалансованості фінансових ресурсів та грошових потоків, забезпечення платоспроможності та фінансової стійкості тощо).

2. Специфічні принципи фінансової логістики: інтегрованість (полягає у інтегрованості логістики і фінансових продуктів, а також інтегрованості фінансової логістики із загальною системою управління підприємством), стратегічна орієнтованість (орієнтованість фінансової логістики на стратегічні цілі розвитку підприємства, що охоплюють всі рівні функціональних підрозділів, координують заходи у часі, інтегрують в рамках управлінської ієрархії), моделювання (передбачає моделювання руху фінансових потоків по всіх джерелах фінансування з врахуванням кількісних та якісних характеристик, їх координація у часі), принцип врахування рівня фінансових ризиків в рамках системи фінансової логістики, принцип ефективності (передбачає забезпечення економічності і прибутковості діяльності підприємства при прийнятті рішень в рамках системи фінансової логістики).

Зазначимо, що за рахунок впровадження концепції та принципів фінансової логістики можна збільшити ефективність бізнес-процесів, поліпшити якість діяльності функціональних підрозділів, наростити оборотний капітал, оптимізувати грошові і матеріальні потоки, знизити собівартість продукції та сукупні витрати суб'єкта підприємництва. Проте, впровадження принципів фінансової логістики в діяльність національних компаній може бути виконано тільки після чіткого, планомірного здійснення комплексу технічних, економічних, інформаційних та інших заходів щодо створення, забезпечення функціонування та контролю напрямків фінансових потоків.

Раціональні дії співробітників підприємства дозволять обрати оптимальну стратегію розвитку, як окремої компанії, так і виду економічної діяльності в цілому. Впровадження принципів фінансової логістики з точки зору оптимізації діяльності при управлінні, плануванні і контролі фінансових потоків зробить можливим, з одного боку, збереження стабільного, конкурентоспроможного положення на ринку, а з іншого - забезпечить подальший розвиток компанії, вибір найбільш перспективних напрямків діяльності, збільшення кількісної та якісної складової на ринку (регіональний розвиток структури, збільшення обсягу і поліпшення якості фінансових, матеріальних та інших логістичних потоків, розширення продуктової лінійки, інноватизація системи управління, вдосконалення операційної діяльності тощо). [3].

Висновки. Узагальнюючи вищезначене можна зробити висновок, що національні товаровиробники, використовуючи методи та інструменти фінансової логістики, зможуть сформулювати на підприємстві послідовність дій, спрямованих на підготовку та організацію ефективної системи управління фінансовими потоками. Подальший розвиток методологічних основ фінансової логістики інтегрованих бізнес-процесів і вдосконалення управління фінансовими потоками дозволить створити ефективну систему фінансового управління в умовах подолання фінансової кризи та подальшого розвитку вітчизняної економіки.

Література:

1. Бутрин А. Г., Ковалев А. И., Полюнас Д. А. Финансовые потоки в цепи поставок промышленного предприятия. / А. Г. Бутрин, А. И. Ковалев, Д. А. Полюнас. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://cyberleninka.ru/article/n/finansovye-potoki-v-tsepi-postavok-promyshlennogo-predpriyatiya>

2. Голофаєва І. П. Фінансові потоки в логістичній діяльності підприємства / І. П. Голофаєва // Бізнес Інформ. - 2013. - № 8. - С. 248-252. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2013_8_43
3. Докієнко Л.М. Фінансова логістика на підприємстві: теоретичні аспекти / Л. М. Докієнко. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ev.nmu.org.ua/docs/2012/3/EV20123_121-126.pdf
4. [Клювак О. В.](#) Сутність фінансових потоків підприємства в аспекті логістики / О. В. Клювак // [Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України](#). - 2015. - Вип. 2. - С. 113-118. - Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu_2015_2_28
5. Кузменко Ю. Г. Варганова М. И. О внедрении принципов финансовой логистики в деятельность современных предприятий / Ю. Г. Кузменко, М. И. Варганова. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://cyberleninka.ru/article/n/o-vnedrenii-printsipov-finansovoy-logistiki-v-deyatelnost-sovremennyh-rossiyskih-predpriyatiy>
6. Негреева В.В., Цимбалист-Колесникова И.А. Шевченко Я.В. Управление финансовыми потоками в логистических комплексах / В. В. Негреева, И. А. Цимбалист-Колесникова, Я. В. Шевченко. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://openbooks.ifmo.ru/read_economics/16040/16040.pdf

УДК 65.012.23:658.512(75)

Деренська Я.М.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

АНАЛІЗ ЗАВДАНЬ ПРОЕКТНОГО ОФІСУ

АНОТАЦІЯ

Розвиток проектної діяльності потребує від сучасного підприємства впровадження в організаційну структуру управління відділу управління проектами, тобто проектного офісу. Ключовими завданнями проектного офісу є розробка, впровадження та розвиток корпоративної методології управління проектами, програмами і портфелями проектів; технологічна підтримка управління проектами програмними і технічними засобами; інформаційна і консультаційна підтримка управління проектами, адміністративне управління задіяним в проектах персоналом.

Ключові слова: проект; управління проектами; проектний офіс.

E-mail: kaf.yep@nuph.edu.ua

Постановка проблеми

Розгалуження видів проектів, їх ускладнення та збільшення масштабності призводять до необхідності стандартизації процесів проектного управління у межах окремого підприємства. Крім того, виконання мультипроектів, що складають окремі програми, або мегапроектів, які утворюють портфелі проектів, потребують застосування єдиної методології проектного управління. Фактично, мова йде про формування корпоративного стандарту управління проектами, програмами, портфелями. Саме тому актуальним стає питання створення центру управління проектною діяльністю підприємства – проектного офісу.

Аналіз останніх досліджень і публікацій

Існує багато варіантів термінологічного визначення сутності, завдань і функцій проектного офісу. Так, І. Кендал, К. Роллінз визначають проектний офіс як структуру, призначену для вдосконалення практик та результатів управління проектами [2]. Проектний офіс також розглядається як структура, призначена для збереження інтелектуального капіталу, пов'язаного з управлінням проектами та для стратегічного планування підприємства [1].